

Fondiloend

Otsing • Fondide struktuur

Tagasi

Unipiha mõis - EAA.1393

Gut Unnipicht

Имение Унипихт

Ajalugu

Rüütlimõis Tartumaal Nõo kihelkonnas.

Karjamõis: Liutsepa.

Fideikomiss.

Rajatud 17. sajandil. 1723. a kuulus Welteni perekonnale. 1752. a oli omanik Elisabeth Maria von Welten. 1777. a müüs Eleonore Dorothea Stupichin (snd Welten) mõisa parun Otto Heinrich von Igelströmile, kes oli ka *Meeri mõisa omanik. Igelströmide valduses olid mõlemad mõisad kuni 1808. a-ni, mil krahv Otto Heinrich von Igelström müüs need oma abikaasale Honoratale (snd krahvinna Stempowska, I abielus vürstinna Lubomirska, II abielus krahvinna Zaluska). Pärast viimase surma pärisid mõisa tema lapsed. Vastavalt omavahelisele lepingule sai *Meeri ja Unipiha mõisa omanikuks krahv Carl Zalusky. Poola ülestõusust osavõtu pärast mõisad konfiskeeriti ja müüdi 1837. a Vassili Žukovskile. 1841. a pantis Žukovski mõisad Karl Johann von Seidlitzile, kes 1844. a mõisad päriseks ostis. 1853. a pantis Karl von Seidlitz mõisa Alexander von Wilckenile, 1856. a pandileping lõpetati ja C. von Seidlitz müüs mõisa A. Wilckenile päriseks. 1858. a omandas mõisa meditsiinidoktor Otto Georg von Rücker. Mõisa viimane omanik enne võõrandamist oli tema poeg Edgar Otto.

Materjal

Mõisa majapidamisraamatud (1853–1901), põllu- ja karjasaaduste arveraamatud (1911–1913) ja nädala-aruanded (1911–1918); mõisa inventari nimekiri (1915–1916); tööpäevade arvestuse raamatud (1886–1916); kassaraamatud (1910–1916); kirjavahetus talupoegade müügi kohta (1798); Rückeri perekonnaliikmete kirjavahetus (1743–1883); Franz Ludwig von Rückeri eestikeelse jutluse tekst (1830); Unipiha mõisa raamatute nimekiri (1860); mõisa ja talumaade plaanid, kaardid ja piirikaardid (1821–1934).

Seonduv aines

EAA 1390 — *Meeri mõis, 22 s, 1745–1935.

EAA 1441 — *Perekond Seidlitz, 70 s, 1752–1938.

EAA 2469-1-481. Unipiha mõisa laenutoimik, 1874–1928.

LVVA 214-1-93. Toimik Unipiha mõisa fideikommissi asutamise kohta, 1913–1916.

Kirjandus

Hagemeister II, lk 20.

Stryk I, lk 107.